Bijzondere bergwandeling Velsen

Auteur: Marycke Naber

Duin- en Kruidberg, Beeckestijn, recreatiegebied Spaarnwoude
Afwisselende wandeling met veel groen, om te beginnen langs de rand van Nationaal Park Zuid-Kennemerland, door Duin- en Kruidberg naar Driehuis. Voorts door landgoed Beeckestijn en langs de rand van Velsen-Zuid naar recreatiegebied Spaarnwoude. Daar voert de route onder meer langs de ijsbaan, over twee uitzichtheuvels van 25 respectievelijk 30 m hoog op de voormalige vuilstort en langs een informatieboerderij. Tot slot langs de Westbroekplas en de rand van Velserbroek en door het centrum van Santpoort Noord en het Burgemeester Rijkenspark terug naar het station.
Meer van deze wandelingen over voormalige vuilstorten zijn te downloaden op www.naberpaden.nl onder de rubriek Bijzondere bergwandelingen.

Routebeschrijving

Start: Station Santpoort Noord. Afstand 19 km, bushaltes na 5, 10 en 16 km

Raadpleeg de openingstijden van de horeca en de dienstregeling van de bussen.

Als je bij bushalte Parkweg in Velsen-Zuid begint, start dan bij routepunt 3.

- Ga vanaf de uitgang van spoor 1 van het station meteen RA over het tegelpad langs het parkeerterrein. Ga aan het eind RA over het spoor.

- Ga de 2e weg RA, Duin- en Kruidbergerweg, over het voetpad links van de weg. Ga bij Landgoed Duin & Kruidberg LA.

Landgoed Duin en Berg werd in 1634 gekocht door de gefortuneerde Amsterdammer Hendrik Reijnst. Balthasar Coymans, raadslid en schout van Haarlem, liet halverwege de 17e eeuw op het aangrenzende landgoed De Kruidberg een statig landhuis bouwen, dat eind 17e eeuw werd verkocht aan Willem III, stadhouder en later koning van Engeland. Deze gebruikte het landgoed voornamelijk als jachtverblijf. Na zijn dood in 1702 raakte in het verval.

Floris Adriaan Baron Van Hall werd halverwege de 19e eeuw eigenaar van beide landgoederen en voegde ze samen. Op Duin en Berg liet hij een nieuwe villa bouwen, op een steenworp afstand van het huidige landhuis. Daarna werd het landgoed steeds verder naar het kustgebied uitgebreid. In 1885 werden Jacob Theodoor Cremer en zijn vrouw Annie Hermine Hogan de nieuwe eigenaren. Zij lieten de architecten Van Nieukerken en zonen uit Den Haag het huidige landhuis bouwen, dat in 1909 werd opgeleverd.

versiedatum: 05-11-2021

Tijdens de Tweede Wereldoorlog fungeerde het huis als Rooms-Katholieke kerk en pastorie van Driehuis, werd het gebruikt als huisvesting voor Duitse officieren, daarna gevorderd door Canadese strijdkrachten. Na de oorlog diende het als opleidingscentrum van Rode Kruis-verpleegsters en als opvangcentrum voor repatrianten uit Nederlands-Indië.

Vanaf 1948 was het landhuis respectievelijk hotel, vakantieoord voor de medewerkers van de Nederlandsche Handel Maatschappij en conferentieoord van ABN AMRO. In 2002 opende Landgoed Duin & Kruidberg haar poorten als vijfsterrenhotel.

- Ga na het hek LA over de halfverharde weg en RA het trapje af, onder het terras van het hotel langs. Ga aan het eind van de balustrade met uitzicht over de vijver de trap op, dan meteen LA.

- Aan het eind van het smalle pad ga je RA over het grasveld en direct na de muur RA. Ga op het zandpad RA en vlak voor het voetbalveld RA over het bospad.

1. Ga aan het eind RA. Je passeert de ijskelder van het landgoed uit 1845, 'Nova Zembla' genaamd.

De ijskelder is evenals de moestuin een overblijfsel van buitenplaats Duin en Berg. Deze werd gebouwd in opdracht van de toenmalige eigenaar Van Hall. In de kelder werden levensmiddelen gekoeld door ijs dat 's winters uit de vijver werd gehakt. In 1895 liet J.T. Cremer de ijskelder renoveren en voorzien van een nieuwe ingangspartij in classicistische stijl. Achter de ingang leidt een portaal naar de eigenlijke ijskelder, uitgegraven in de binnenduinrand: een ronde put van circa vijf meter in omtrek met een koepelgewelf.

- Volg het pad met een bocht naar links omhoog. Pad naar links negeren, loop RD door het klaphek. Het pad maakt een haakse bocht naar links omhoog.

- Ga in de volgende bocht naar links RA, een heuvelachtig smal pad. Ga beneden aan de berg bij de driesprong RA, na het klaphek aan het eind RA, een halfverharde weg.

2. Ga aan het eind LA over het asfaltvoetpad. Steek aan het eind de weg over en ga LA over het asfaltvoetpad, aan het eind daarvan verder over het asfaltpad, de hoek om.

- Steek de busbaan over en ga bij het kruispunt LA, Driehuizerkerkweg. Je passeert de RK St. Engelmunduskerk uit 1894.

Deze verving de boerderijkerk die zich in de voortuin van de huidige pastorie bevond. In 1943 gingen door een brand in de sacristie misgewaden en kandelaars verloren. Door het exploderen van een bunker sneuvelden veel ramen, vandaar dat het landhuis op Duin- en Kruidberg tijdelijk als kerk werd gebruikt.

- Loop na de horeca bij de rotonde RD, Driehuizerkerkweg, dan de 1e weg schuin RA, Waterlandweg. De klinkerweg gaat over in een halfverharde weg.

- Ga na ca. 400 m bij de vijfsprong schuin RD tussen de afrasteringen ('Beeckestijnroute'), aan het eind van de weg RA, een klinkerweg.

- Loop in de bocht naar links RD, een klinkerpad over een bruggetje, aan het eind RA langs bushalte Parkweg.

3. Loop bij de verkeerslichten RD, ga dan LA en aan de overkant van de drukke weg RA over het fietspad (niet over het schelpenpad evenwijdig daaraan!).

- Ga direct na het viaduct over de snelweg bij de verkeerslichten RA. Het fietspad maakt een aantal bochten. Ga direct na een haakse bocht naar rechts en naar links voor de plas LA.

- Volg dit ruiterpad met een haakse bocht naar rechts. Ga vlak voor het asfaltfietspad LA en volg het ruiterpad met een bocht naar rechts.

- Loop bij het asfaltpad RD. Steek aan het eind de weg over en ga LA over het ruiterpad. Dit buigt naar rechts, langs het fietspad.

- Na het viaduct over de snelweg weg naar rechts negeren. Ga het 1e fietspad RA, na de bocht naar links bij de driesprong schuin RD. Dit fietspad loopt na de brug rechts omhoog.

4. Na de bocht naar links loop je in de bocht naar rechts RD, een smal pad. Steek de asfaltweg over en loop RD over het zandpad / graspad.

Begin 1970 werd de eerste boom van recreatiegebied Spaarnwoude, genoemd naar het dorp Spaarndam, geplant door staatssecretaris van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk Hein van de Poel. Eind jaren zestig was door Recreatieschap Spaarnwoude en de provincie Noord-Holland besloten tot het creëren van een uitzichtheuvel in Oosterbroek, het noordelijke deel van het gebied.

Halverwege de jaren zeventig begon hiervoor de aanvoer van stortvuil door afvalverwerkingsbedrijf Afvalzorg, dat destijds een provinciale dienst was. Het ging voornamelijk om bouw- en sloopafval. Aangezien de hoeveelheid puin veel groter was dan aanvankelijk gepland, is het uiteindelijk een gebied geworden van duizend meter lang en driehonderd meter breed met een heuvel van rond de dertig meter hoog en twee van ongeveer 25 meter.

Over het afval is een laag schone kleiachtige grond gestort van een meter dik. Die houdt regenwater tegen, maar is niet helemaal waterdicht. Afvalzorg beheert het afval onder de kleilaag nog steeds, eens per twee weken. Het regenwater dat door het afvalpakket sijpelt, wordt opgevangen in een drainagesysteem en weggepompt naar de rioolwaterzuivering in Velsen-Zuid.

De heuvels bieden een veelheid aan recreatiemogelijkheden. Zo is zijn er een indoorskibaan, een mountainbikeparcours, een klimwand en twee uitzichtpunten gekomen. Jaarlijks wordt het openluchtfestival Dance Valley georganiseerd op een terrein dat ligt ingeklemd tussen de heuvels.

- Ga aan het eind van het pad LA en houd bij de splitsing rechts aan. Het karrenspoor gaat over in een smal pad. Dit komt uit bij een van de uitzichtpunten.

De betonnen schijven met een trap ertussen werden gebruikt in de leader van het tv-programma 'Krasse knarren' jaargang 1993-1994 van Kees van Kooten en Wim de Bie. Ze vormen met de klimmuur beneden aan de heuvel een landschapskunstwerk van de Leidse kunstenaar Frans de Wit.

- Volg het smalle pad RD langs de trap. Steek beneden de asfaltweg over en loop RD het bos in. Houd links aan en ga aan het eind RA langs de afrastering.

- Je komt uit bij het volgende uitzichtpunt, met onder meer uitzicht op het Noordzeekanaal. Dit werd in de jaren zeventig van de 19e eeuw gegraven ten behoeve van de haven van Amsterdam.

- Loop langs de rechterkant van het uitzichtpunt naar beneden. Pad scherp naar rechts negeren. Volg na ca. 200 m het pad met een bijna haakse bocht naar rechts.

5. Ga bij het asfaltfietspad scherp LA, daarna het 1e fietspad RA, even later LA, een halfverharde weg. Ga na de rood-witte hekken RA over de parkeerplaats.

- Houd links aan en steek aan het eind over naar het ruiterpad, daar LA. Ga bij de weg RA, steek de doodlopende weg over en loop RD langs de parkeerplaats.

- Langs de doorgaande weg bevinden zich de bushaltes Zijkanaal B. Steek aan het eind van het ruiterpad het fietspad over en loop RD met restaurant Villa Zomerdijk aan je linkerhand.

- Steek de asfaltweg over en loop RD over het pad langs de weg richting Spaarndam. Steek aan het eind van het pad deze weg over en loop RD over het ruiterpad.

- Waar het ruiterpad naar rechts buigt loop je RD over het fietspad. Blijf dit RD volgen. Ga na de brug bij paddenstoel 24110 RA.

6. Houd aan het eind van het asfaltpad links aan over het brede graspad. Ga aan het eind daarvan LA, een asfaltfietspad, aan het eind bij de brug LA.

- Blijf na de haakse bocht naar rechts RD lopen langs informatieboerderij Zorgvrij met horeca. Meteen na de brug bevindt zich links geurtuin Spaarnwoude.

- Blijf de weg volgen, ga aan het eind LA, Genieweg. Blijf na de tunnel onder de snelweg RD lopen.

- Ga aan het eind RA, een tegelpad, Stelling. Ga aan het eind daarvan LA, Veerweg, langs de snelweg.

- Aan het eind ga je LA richting Westbroek, dan de 1e weg RA, Dammersweg. Ga meteen na het fietspad LA, de klinkerweg naar het parkeerterrein.

7. Ga na een haakse bocht naar rechts en naar links schuin RA over het voetpad. Ga bij de kruising LA en blijf het voetpad steeds RD volgen.

- Loop na Villa Westbroek RD over het voetpad langs de Westbroekplas. Zijpaden negeren, ga aan het eind van de parkeerplaats LA, een asfaltweg.

- Ga de 1e weg RA, Westlaan en RD over het fietspad. Je passeert bushalte Zwanebloemplantsoen. Steek na de bocht naar links RA de weg over en ga LA over het fietspad.

- Na het oversteken van de voorrangsweg ga je RA over het fietspad. Ga na het tunneltje LA en meteen RA via de oversteekplaats.

- Ga aan het eind van het fietspad LA en voor de rotonde RA, dan meteen RA over het klinkerpad evenwijdig aan de Hoofdstraat.

- Ga de 1e straat (na restaurant De Meierij) LA, Vluchthovenstraat, bij de splitsing schuin LA, Middenduinerweg.

8. Blijf bij de viersprong RD lopen en volg de weg met een bocht naar rechts. Ga ter hoogte van de kerk LA over het trottoir, aan het eind LA, dan het 1e bospad RA.

- Volg dit pad RD langs een speelplek aan je rechterhand. Ga na het kruisen van een beekje het 1e pad RA. Loop bij de kruising RD.

- Ga na de haakse bocht naar links bij de weg RA, bij de rotonde RD over het zebrapad en het tegelpad.

- Steek na de bocht naar rechts bij de vluchtheuvel LA de weg over en ga RA over het fietspad. Ga het 1e fietspad schuin LA, aan het eind RA langs het parkeerterrein naar het station.

Praktische informatie

Landgoederen, recreatiegebied met bos, uitkijkheuvels en plassen, recreatieplas, parkbos. 40% onverhard.

Kijken

Informatieboerderij Zorgvrij, Genieweg 50, Velsen-Zuid, 023-5202828
Geurtuin Spaarnwoude

Eten en drinken

Brasserie DenK en terras op Landgoed Duin & Kruidberg, Duin en Kruidbergerweg 60, Santpoort-Noord, 023-5121800, duin-kruidberg.nl
Grand café Valerius, Valeriuslaan 86, Driehuis, 0255-520086, grandcafevalerius.nl
Café Middeloo, Driehuizerkerkweg 71, Driehuis, 0255-518151, middeloo.nl
IJspaleis, Driehuizerkerkweg 61, Driehuis, 0255-518524, ijspaleisdriehuis.nl
Villa Zomerdijk, Genieweg 1, Velsen-Zuid, 023-537185 / 06 29275323, villazomerdijk.nl
Pannenkoekenboerderij Onder de Platanen, Genieweg 50, Velsen-Zuid, 023-5396059, onderdeplatanen.nl
Villa Westend, Westlaan 41, Velserbroek, 023-5381878, villa-westend.nl
Restaurant De Meierij, Hoofdstraat 204, Santpoort-Noord, 023-5379764, meierijsantpoort.nl
Eetcafé Dingespoort, Hoofdstraat 188, Santpoort-Noord, 023-5377224, dingespoort.nl

Overnachten

Landgoed Duin & Kruidberg, zie bij Eten en drinken
B&B De Zanderij, Duin en Kruidbergerweg 24, Santpoort-Noord, 023-5373141, zanderijenmore.nl
Villa Zomerdijk, zie bij Eten en drinken
Hotel de Weyman, Hoofdstraat 248, Santpoort-Noord, 023-5493000, hoteldeweyman.nl

Openbaar vervoer

Station Santpoort-Noord, sprinter Haarlem-Alkmaar
Bushaltes Velsen-Zuid Parkweg en Zijkanaal B, lijn 82 station Amsterdam Sloterdijk - IJmuiden aan Zee
Bushalte Velserbroek Zwanebloemplantsoen, Regioliner 73 en stadsbus 3 Schalkwijk - station Santpoort-Noord

Parkeren

Parkeerterrein bij station Santpoort-Noord
Parkeerterreinen langs de Heuvellaan in de buurt van Villa Zomerdijk

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/bijzondere-bergwandeling-velsen/16738/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de wandelgids 'Twentse kruistochten' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen langs in totaal 112 kapellen en kruisbeelden. De wandelingen zijn min of meer afgeleid van het Twentse Kapelletjespad van ca. 800 km (in etappes van gemiddeld 15 km, die eveneens op de Wandelzoekpagina (www.naberpaden.nl) zijn gepubliceerd). De wandelgids bevat mooie foto's en interviews met vrijwilligers die de kapelletjes en wegkruisen onderhouden. De gids is in te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.